

OPINIA NR 67/2021
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
Z DNIA 8 czerwca 2021 r.

dotycząca projektu uchwały w sprawie ustalenia kierunków działań dla Prezydenta Miasta Krakowa w zakresie ustanowienia Użytku Ekologicznego „Łąki na Klinach - Południe” – druk nr 1974.

Na podstawie § 30 ust. 4 pkt 4 Statutu Miasta Krakowa stanowiącego załącznik do uchwały nr XLVIII/435/96 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 kwietnia 1996 r. w sprawie Statutu Miasta Krakowa (tekst jednolity: Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2019 r., poz. 7074 oraz z 2020 r. poz. 919) postanawia się, co następuje:

Opiniuje się negatywnie projekt uchwały wniesiony przez Komisję Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska Rady Miasta Krakowa w sprawie ustalenia kierunków działań dla Prezydenta Miasta Krakowa w zakresie ustanowienia Użytku Ekologicznego „Łąki na Klinach - Południe” – **druk nr 1974.**

UZASADNIENIE

Użytek ekologiczny zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 55 z późn. zm.) to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemu mające znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

W projekcie uchwały w sprawie ustalenia kierunków działań dla Prezydenta Miasta Krakowa w zakresie ustanowienia Użytku Ekologicznego Łąki na Klinach – Południe wymieniono nieruchomości oznaczone jako działki ewidencyjne nr: 58/5, 73/31, 73/32 obr. 86 jednostka ewidencyjna Podgórze, nr 114, 115, 116 i 117 obr. 70 jednostka ewidencyjna Podgórze, a także dz. nr 52/1, 52/2, 53, 54 83/5, 84/5, 85/5, 86/1, 86/2, 87/1, 87/2, 88/5, 89/5, 90/6, 91/2, 92, 93/1, 93/2, 95/10, 95/11, 96/9, 97/9, 98/9, 99/2, 105/5 obr. 83 jednostka ewidencyjna Podgórze.

Z uwagi na niższe walory przyrodnicze oraz postępującą degradację siedlisk przyrodniczych ww. nieruchomości nie były planowane do objęcia formami ochrony przyrody w opracowaniach przyrodniczych oraz dokumentach dotyczących koncepcji rozwoju terenów zieleni na obszarze Krakowa, takich jak „Koncepcja ochrony różnorodności biologicznej Miasta Krakowa” opracowana przez Instytut Nauk o Środowisku Uniwersytetu Jagiellońskiego: Kudłek J., Pępkowska A., Wałasz K., Weiner J. 2005, „Kierunki rozwoju i zarządzania terenami zieleni w Krakowie na lata 2019 -2030”,

Przedmiotowe nieruchomości stanowią własność podmiotów prywatnych oraz publicznych – w trwałym zarządzie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Znaczna część obszaru będąca przedmiotem uchwały w sprawie ustalenia kierunków działań dla Prezydenta Miasta Krakowa w zakresie ustanowienia Użytku Ekologicznego Łąki na Klinach – Południe podlega ustaleniom miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Kliny – Południe”, uchwalonego uchwałą nr LXVI/849/09 Rady Miasta Krakowa z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Kliny Południe” (Dz. Urz. Woj. Mał. Nr 189, poz. 1336). Działki nr 52/1, 53, 54, 83/5, 84/5, 85/5, 86/1, 87/1, 88/5, 89/5, 89/5, 90/6, 95/10 obr. 83 jednostka ewidencyjna Podgórze będące własnością Skarbu Państwa w zarządzie GDDKiA nie są objęte ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Miejscowy plan w około 64% wskazuje inwestycyjne przeznaczenia na terenie wskazanym w projekcie uchwały wg druku nr 1974. Są to tereny dróg publicznych (KDZ.1 KDZ.2, KDZ.3, KDL.8, 2KDZ) oraz tereny zabudowy usług wielofunkcyjnych (3U.6, 3U.7, 3U.8, 3U.9, 3U.10). Jako przeznaczenie dopuszczalne w terenach 3U ustalono możliwość lokalizacji obiektów i urządzeń:

- zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w terenach 3U.6., 3U.7., 3U.9., 3U.10. z możliwością lokalizacji usług wbudowanych,
- wolnostojących lub dobudowanych budynków gospodarczych i garażowych, z zachowaniem pozostałych ustaleń dla terenu,
- obiektów małej architektury, urządzeń i budowli, urządzeń ochrony akustycznej (ekranów akustycznych) oraz zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie,
- sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
- stacji paliw w terenach 3U.7, 3U.8, 3U.9,
- parkingów naziemnych (w tym wielopoziomowych) i podziemnych (wbudowanych) w terenach,
- niewyznaczonych na rysunku planu dróg dojazdowych i wewnętrznych oraz dojazd i dojazdów do budynków,
- ścieżek rowerowych.

Jedynie 36% obszarów wskazanych wg druku 1974 znajduje się w obszarach nie inwestycyjnych, takich jak tereny zieleni ochronnej cieków wodnych oraz rowów stanowiących urządzenia wodne (ZWS.9, ZWS.10, ZWS.11, ZWS.12), tereny zieleni izolacyjnej (Zl.6, Zl.7, Zl.8, Zl.9, Zl.10, Zl.11, 11ZL) oraz tereny wód powierzchniowych śródlądowych oraz rowów stanowiących urządzenia wodne (WS.8, WS.9).

Obowiązujący dokument polityki planistycznej Miasta - *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa* (w brzmieniu ustalonym uchwałą nr CXII/1700/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 9 lipca 2014 r.), określa wiążące wytyczne dotyczące sposobu zagospodarowania terenu.

Dla obszaru wskazanego w projekcie uchwały do ustanowienia użytku ekologicznego „Łąki na Klinach - Południe” *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa* wskazuje głównie kierunki inwestycyjne, takie jak tereny usług (U), tereny usług w tym handlu wielkopowierzchniowego (Uh) oraz tereny komunikacji (KD) a jako kierunki nieinwestycyjnie tereny zieleni nieurządzonej (ZR).

Zgodnie z *Mapą łączności ekologicznej ze szczególnym uwzględnieniem wartości faunistycznych na terenie Krakowa* lokalne połączenia ekologiczne, tworzące korytarze ekologiczne i trasy migracji zwierząt są chronione ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Kliny Południe” i pokrywają się z terenami przeznaczonymi w ww. planie z terenami zieleni ochronnej cieków wodnych i terenami zieleni izolacyjnej.

Według *Mapy roślinności rzeczywistej Miasta Krakowa* opracowanej w ramach projektu Monit Air - „Atlas pokrycia terenu i przewietrzania miasta”, MonitAir, K. Bajorek-Zydroń, P. Wężyk (red.), 2016, ww. działki w znacznej części stanowią zbiorowiska ugorów i odłogów o przeciętnych walorach przyrodniczych. Niewielką część przedmiotowego obszaru stanowią zarośla. Ponadto fragment przedmiotowego obszaru opisany został jako zmiennowilgotne łąki trzęślicowe *Molinietum caeruleae*.

Według ww. *Mapy* stwierdzone były stanowiska gatunków roślin chronionych na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej roślin z dnia 9 października 2014 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409), takich jak kosaciec syberyjski *Iris sibirica*,

centuria zwyczajna *Centaureum erythraea*. Są to rośliny pospolicie występujące na obszarze os. Kliny, jak i na terenie Krakowa. Natomiast nie potwierdzono na tym obszarze występowania wielu gatunków roślin objętych ochroną stwierdzonych w 2007 r. w ramach prac terenowych nad *Mapą roślinności rzeczywistej Miasta Krakowa*.

Biorąc pod uwagę intensywne zmiany na terenach opisywanych jako cenne przyrodniczo, wynikające z zaprzestania użytkowania rolniczego gruntów (koszenie, wypas) obserwowane jest zarastanie ekspansywnymi gatunkami drzewiastymi oraz roślinnością inwazyjną, co prowadzi do szybkiej degradacji siedlisk. Wobec powyższego, przy braku ochrony czynnej, wystąpią zmiany w obrębie zbiorowisk roślinnych, mogące doprowadzić do wyparcia gatunków chronionych, a w rezultacie do utraty wartości przyrodniczych. Ustanowienie użytku ekologicznego nie upoważnia do ingerowania w prawo własności, a tym samym nie upoważnia do nakładania na właściciela obowiązku wykonywania prac w celu utrzymania wartości przyrodniczych terenu, a finansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska przez Gminę Miejską Kraków może odbywać się jedynie za zgodą właściciela nieruchomości, na zasadach określonych w art 403 w związku z art. 400a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*.

W myśl art. 129 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska* jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel nieruchomości może żądać wykupienia nieruchomości lub jej części. W myśl art. 129 ust. 2 ustawy *Prawo ochrony środowiska* w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości.

Biorąc pod uwagę zaistniałe okoliczności oraz ewentualne skutki finansowe dla budżetu Miasta Krakowa podejmowanie jakichkolwiek działań zmierzających do ustanowienia użytku ekologicznego na przedmiotowym terenie jest nieuzasadnione.

Mając na uwadze powyższe opiniuję negatywnie projekt uchwały wg druku 1974.